

Kopsoli

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954. gada

2006. gada marts Nr. 3 (902)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

PROJEKTS
«LNS — OTRĀS MĀJAS»

«Tās ir mūsu otrās mājas...»

— tā nereti dzirdams, kad nedzirdīgie ļaudis runā par savu biedrību, klubu, kultūras namu, RH centru Elvīras ielā 19. Tur viņi dodas kā savējie, ir mīļi gaidīti un tāpēc tur jūtas kā savās mājās.

«LNS — otrās mājas» — tāds ir nosaukums LNS projektam, kurš ieguvis Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības fonda (turpmāk ERAF) finansējumu 105,5 tūkst. latu apjomā un novirzīts kvalitatīvu apstākļu nodrošināšanai sociālās RH pakalpojumu sniegšanai nedzirdīgajiem cilvēkiem, tātad — rūpēm par mūsu mājām, to sakopšanai un pilnveidošanai.

Daži jautājumi šī apjomīgā projekta autoram un arī vadītājam LNS prezidentam **ARNOLDAM PAVLINAM**.

□ Kā vispār radās iecere šāda projekta radīšanai un kā izvēlējāties galvenās aktivitātes?

Ieceri priekšā pateica pati mūsu dzīve. Manuprāt, visi LNS projekti ir tādi — mēs nesaceram aktivitātes tāpēc, ka gribētu dabūt ES naudu, mēs rakstām projektus, lai risinātu mūsu cilvēku, mūsu organizācijas problēmas. Arī tas, ko mēs esam ieplānojuši šajā projektā, ir tāds — strādāsim, lai sakārtotu mūsu klubus. Lai «otrās mājas» būtu

tādas, kur patīkami ienākt, lai viss būtu tīrs, mājīgs un kārtīgs.

□ Projekts ir viens no lielākajiem LNS vēsturē un galvenie darbi jāveic samērā īsā laikā 2006. — 2007. gadā. Kāds ir galamērķis?

Jā, tas ir viens no lielākajiem mūsu projektiem. Atļausos teikt — viens no «taustāmākajiem», jo te ļoti uzskatāmi varēs redzēt, kur tā Eiropas nauda paliek — reanimēsim Daugavpils klubu, turpināsim savest kārtībā «Rītausmu», beidzot likvidēsim sauso un (atvainojos) smirdīgo ateju Pļaviņās, ievilksim signalizāciju Valmierā un mēģināsim izveidot Informācijas centru Elvīras ielā. Galamērķis? Viss mūsu mērķis ir — panākt, lai nedzirdīgajiem cilvēkiem, mūsu biedriem būtu vieglāka, labāka dzīve. Tajā skaitā arī mūsu klubos.

□ Vai projekta realizācija atrisinās visas galvenās problēmas piemērotu vietu radīšanā sociālo pakalpojumu sniegšanai?

Tas būtu labi. Bet tas tā nebūs. Vispār nav iespējams ar vienu projektu atrisināt visas problēmas. Domāju, lai atrisinātu, kā jūs sakāt, «piemērotu vietu» problēmu, mums vēl būtu jāstrādā daudz. Mums šobrīd tikai Rēzeknē un Valmierā klubi ir tādā stāvoklī, kādā tiem jābūt. Pēc šī projekta, es ceru, tā būs arī Daugavpilī, daļēji Pļaviņās. Nu tad rindā visi pārējie. Reāli vēl vajadzētu

realizēt divus trīs projektus, lai viss būtu daudz maz kārtībā. Nu un pēc tam jau visu varēs sākt no jauna...

□ Arī LNS projektā jāiegulda gan savi līdzekļi, gan arī liela apjoma darbs... Vai LNS ir finansiāli un cilvēkresursu ziņā tam gatava?

Smagi, smagi tas ir. Patiešām smagi. Tas reāli ir liels darbs — visi šie projekti. Godīgi sakot, mūsu iespējas nav bezgalīgas. Trūkst kvalificētu kadru. Tas ir sarežģīti un prasa daudz laika un zināšanu. Finansiāli pagaidām problēmas izjūtuši neesam, bet cilvēkresursu ziņā gan.

□ Kā LNS ierindas biedri varētu sekmēt pozitīvu iznākumu un rezultātu pavairošanu?

Mēs strādājam mūsu biedru labā. Piemēram, šis konkrētais projekts — visi tā rezultāti paliks mūsu klubiem, mūsu biedriem. Ja augs apmeklētāju skaits, ja mūsu pasākumi kļūs aizvien interesantāki un daudzveidīgāki, ja mēs reāli un vispusīgi spēsim palīdzēt mūsu cilvēkiem risināt ikdienas grūtības, tad mēs zināsim, ka neesam strādājuši velti. Tas ir projekta pozitīvais iznākums — atgriezeniskā saite ar mūsu mērķa grupu. Pavairot rezultātus? Urdiet savus priekšniekus — lai piedalās projektos, lai organizē motivācijas un iekļaušanas pasākumus, paši piedalieties LNS organizētajās aktivitātēs, semināros, konferencēs, forumos, tad jau arī rezultāti būs.

Šajā numurā

> Pateicoties kārtējam veiksmīgajam LNS startam projektu konkursā uz ES finansējumu, būs iespējams sapost kvalitatīvākam darbam iestādes vairākos Latvijas reģionos. — Par to intervijā ar projekta vadītāju **Arnoldu Pavlinu** (attēlā) lasiet 1. pp.

Ko un kad, kur remontēs par ES naudu, lasiet 2. pp.

> **Īsziņas vēsti** par pieņemšanām, ballēm, Smiltenes biedrības ilggadīgās mitnes tālāko likteni u.c. Pateicības, iepazīšanās piedāvājums u.c. — Ieskatieties 3. pp.

> **Atvērumā — atbalsis no notikumiem un viedokļiem pasaulē:** 4.— 5. pp.

> **Nobeigumam tuvojas ESF finansētais projekts «Mēs — sabiedrības daļa I».** Kā bezdarba problēmas risina Vācijā un kā darbvietā klājas mūsējiem — šoreiz par Daņa Mauriņa ģimeni — 6.— 7. pp.

> **Mīļi sveiceni,** īpaši novēlējumi. Sēru vēstis — 8. pp.

NĀKAMAIS NR. 15.III

Remonts risināsies piecos objektos

Daugavpili,

Mihoelsa ielā 54

Projekta speciāliste Anna Bogdanova informē:

«Tā ir pati pirmā vieta, kur jau sākušies dar-

bi otrā stāva telpu atjaunošanai pēc ugunsgrēka pagājušā gadā. Pašlaik notiek skatuves demontāža, vienlaicīgi jaunās uzstādīšana. Sekos griestu, sienu, grīdas nomaiņa; krāsošanas darbi. Telpas jāsavied kārtībā līdz 20.aprīlim.

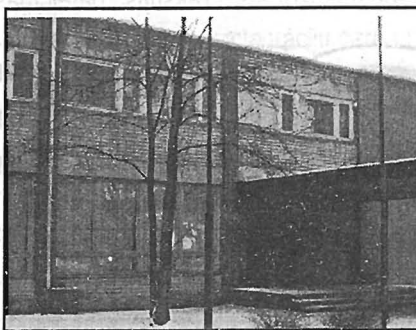
Daugavpili darbi jau sākušies

Pēc to iekārtošanas un tehniskās apgādes ar visu nepieciešamo, Daugavpils biedrības mītne no savām šaurajām pagaidu telpām varēs pārcelties uz ierasto vietu un atsākt pilnvērtīgu savu biedru apkalpošanas darbu.

Pēc tam sekos nākamie četri objekti — lielākais no tiem KC «Rītausma».

Rīgā, Kandavas ielā 27

KC «Rītausma» remontēs vasarā. Šis nākamais posms saistās ar vides pieejamības nodrošināšanu nedzirdīgajiem un invalīdiem ar kustību traucējumiem KC «Rītausma». Tur paredzēta centrālo un rezerves ieeju un to durvju

rekonstrukcija, garderobes, vestibila un tualetu telpu remonts, to nodrošinājums ar speciālām tehnoloģiskām iekārtām. Visi darbi jāveic līdz 2006.gada augusta beigām, lai jauno darba cēlienu pēc vasaras var uzsākt pilnā apjomā.

Uzstādīs skaņu iekārtu Lexis

Šajā četrus mēnešu ilgajā posmā notiks arī mūsdienīgas komunikāciju sistēmas uzstādīšana dzirdamības uzlabošanai dažādu masu pasākumu norises laikā. Tā ir iekārta Lexis, kas caur speciālu raidītāju nelielas kastītes veidā no runātāja pārraida teikto tekstu cilvēkiem ar dzirdes aparātu ausī. Dzirdes aparātam šajā gadījumā piestiprina mazu uztvērējierīci, un caur to skaņa nonāk ausī bez blakustrokšņiem.

Šāda iekārta maksā dārgi, tāpēc to līdz šim LNS nevarēja iegādāties. ES finansējums šī projekta ietvaros ļaus ar Lexis nodrošināt visas reģionālās biedrības.

Aizkraukles rajona Aiviekstē, «Kriškalnos», 1.Maija ielā 7

Rudenī sāksies rosība Pļaviņu biedrības mītnē. Divos mēnešos — septembrī un oktobrī — tur jāizremontē tulkas kabinets un palīgtelpas (tualetes, gaitenis). Nepieciešams ievilkt kanalizāciju un pievienot ūdensvadu. Pēc remonta Pļaviņu biedrība beidzot varēs civilizētos apstākļos veikt sociālos pakalpojumus sava visai plašā reģiona biedriem.

Valmiera, Brīvības ielā 44

Valmieras biedrības mītnes ēkā tiks uzstādīta telpu vispārējās drošības un ugunsdrošības signalizācijas sistēmas. Tās būs piemērotas nedzirdīgo uztveres specifikai. Arī šo darbu tāpat plānots paveikt rudenī — līdz 20.oktobrim.

Rīgā, Elvīras ielā 19

LNS centrālās mītnes ēkā kopā ar LNS valdi šobrīd jau izvietotas vairākas nedzirdīgos cilvēkus apkalpojošas iestādes (Komunikāciju un Zīmju valodas centri, Rīgas biedrība, LNSF, RSK «Nedzirdīgo sports», SO «Efraims», laikraksts «Kopsolī»).

Projekta ietvaros plānots rekonstruēt telpas vēl vienai — LNS Informāciju centram. Tam telpas paredzētas I stāvā, kur šobrīd atrodas samērā liela neizmantojama platība 90 m² apmērā. Darbs tiks uzsākts šī gada novembrī un pabeigts 2007.gada janvārī.

Telpas paredzēts izremontēt pilnībā — tā, lai tajās varētu izvietot perspektīvā iecerēto Informācijas centru.»

Materiāli par ERAF projekta tematiku sagatavoti ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par to saturu pilnībā atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība, un tie nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli.

Projektu administrē LR Labklājības Ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde.

† Piemiņas vārdi

MILDA CIRCENE
1929.12.10 –
2006.28.01.

Šī gada 28. janvārī pa mūžības ceļu aizgāja Smiltēnes biedrības Balvu grupas vadītāja Milda Circene.

Mirdza dzimusi Bal-

vu pusē. Beigusi Valmieras kurlmēmo skolu 1946.g. un drīz vien iestājusies bijušajā Alūksnes nodalē.

Ģimenē uzaudzināti divi dēli un meita Ritma, kura tagad strādā par tulkus Alsviķu arodapmācības centrā. Milda nodibināja Balvu grupu (1956) un pulcināja biedrus savās tēva mājās „Mežarijās”. Sakarā ar bērnu audzināšanu grupu pārcēla vēlāk Balvos. Ilgus gadus Milda bija grupas vadītāja, un viņai patika piedalīties pašdarbībā, gatavot dažādus skečus, spēlēt

lugas. Daudz laika veltīja arī rokdarbiem un ar tiem piedalījās izstādēs savā Balvu rajonā, gūstot plašākas sabiedrības uzmanību.

Daudz laika Milda veltīja savai lauku saimniecībai, it īpaši puķu audzēšanai, priecējoties par katru uzplaukušo ziediņu.

Mildu, aizejot mūžībā, piemin un par viņu skumst dzīvesbiedrs Jānis, bērni, mazbērni, Smiltēnes biedrības un Balvu grupas biedri. Viņu paturēsim atmiņā kā gaišu cilvēku.

Īsziņas

Rīgas Dome tomēr atbalsta «Kopsoli»

Šis gads «KS» redakcijā sākās bēdīgā noskaņojumā — bija saņemts Rīgas Domes atteikums uz nepieciešamo finansējumu 2006.gadam.

Pamatojums: Rīgas Dome atbalsta jau vairākas citas (LNS, LNSF, RSK, Efraima utt.) aktivitātes un tai nav tik daudz naudas utt. Sekoja ieteikums — griezties citu pilsētu pašvaldībās, jo «laikraksts domāts visas Latvijas nedzirdīgajiem cilvēkiem».

Pēc atkārtotas izskaidrošanas no «KS» puses un divu mēnešu apdomas no otras puses Rīgas Dome tomēr nolēma: jāpalīdz «KS» izdzīvot arī šajā gadā, piešķirot finansējumu 13000 LVL apmērā. Par to Rīgas Domei liels paldies visu lasītāju vārdā!

Uz pieņemšanu valdībā

LNS viceprezidente M.Piterniece piedalījās Ministru Kabineta rīkotajā valdības un nevalstisko organizāciju (NVO) pārstāvju apspriedē par NVO un valdības turpmākās sadarbības uzlabošanu.

NVO pārstāvjiem bija solīta tikšanās ar premjeru, bet viņš šai laikā izrādījās aizņemts ar svarīgākām lietām. Saruna ritēja vienpusīgi. Daži NVO pārstāvji izteicās par nepietiekamo sadarbību un atbalstu invalīdu sabiedrisko organizāciju darbam, bet valdības pārstāves protoko-

lēja dzirdēto, nesniedzot atbildes.

M.Piterniece savā runā skāra būtiskus jautājumus par šim brīdim aktuālām tēmām, kuru risināšanā nepieciešama konkrēta palīdzība: par valsts pasūtījuma konkursa kārtību surdotehnisko palīgīdzekļu nodrošināšanā nedzirdīgajiem, par nepieciešamo finansējumu laikrakstam «Kopsoli» un nepietiekamo informāciju tīrētā veidā LTV šim brīdim.

Tā dzīvo jūrmalnieki

Jūrmalas grupas vadītājs Juris Smons atzīmē, ka ar pilsētas domi grupai veidojas labs kontakts.

No 2003. gada nedzirdīgi saņem braukšanas maksas atvieglojumus autobusā (50% apmērā, biļete 0,13 Ls). Pašlaik notiek veco karšu apmaiņa, jo beidzies 3 gadu derīguma termiņš. Arī jaunās kartes izsniegs uz trim gadiem.

Katru gadu uz Ziemassvētkiem nedzirdīgie cilvēki dāvanā saņem 10 Ls.

No Domes saņemts ielūgums, un Jūrmalas grupas divi pārstāvji J.Smons un G.Kandelaki piedalījušies Gadumijas ballē viesnīcā «Jūrmalas SPA», kur godināts Jūrmalas Gada cilvēks, viesi sveikti ar koncertu, izklaides programmu un cianastiem.

Pēc svētkiem no Domes priekšsēdētājas I.Aizstrautas Juris saņēmis sūtījumu — krāsainu suvenīrgrāmatiņu ar bērnu zīmējumiem un dzejoļiem. Viņš savukārt aiz-

rakstījis pateicības vēstuli kopā ar grāmatiņu «Dzīvīte, dzīvīte, šūpojos tev!».

Juris Smons stāsta, ka iespēju robežās biedri turas kopā un viņš cenšas palīdzēt saviem ļaudīm dažādos gadījumos. Nesen kādu izdevies iekārtot darbā. Sākumā, kad jaunā sieviete aizgājusi pieteikties, firmas vadītājs viņu nav darbā pieņēmis, tad viņam zvanījusi Jura sieva, izskaidrojusi, ka dzirdes trūkums netraucē būt labai šuvējai un — situācija mainījies. Darba devējiem ir bailes, maldīgi pieņēmumi, saka Juris, un vajadzīgs liels un ilgstošs izskaidrošanas darbs sabiedrībā, lai šādus priekšstatus mainītu.

Kluba vietā — viesnīca

«Smiltenes pilsētas Domei piederošajā īpašumā Dakteru ielā 2, kas pilsētā pazīstama kā nedzirdīgo māja Tepera ezera krastā, uzņēmums «Mārtiņš VR» no Cēsīm būvēs viesnīcu un automašīnu stāvlaukumu. Biznesa objekts taps trīs gadu laikā».

Šāda informācija parādījās šī gada 12.janvārī vietējā avīzē «Smiltenes Ziņas».

Tas nozīmē, ka Smiltenes biedrības rīcībā esošā māja ezera krastā pēc daudzu gadu lietošanas tagad būs jānodod jaunā nomnieka rīcībā.

Smiltenes biedrības priekšsēdētāja Dzintra Herbe paskaidroja, ka pilsētas pašvaldība sola ierādīt biedrības vajadzībām piemērotu platību citā vietā. Konkrēta piedāvājuma gan vēl nav.

Pateicība

Rīgas biedrība pateicas saviem ziedotājiem. Tie ir: **Nina Bula** (4 LVL); **Rita Zujevskā, Marija Bočkareva** (3 LVL); **Jūlija un Vasīlijs Depkovski, Anna un Ēvalds Abakoki, Emīlija un Vincents Oboleviči, Silvija un Jānis Jaurēni** (2.50 LVL); **Ausma Krasnovska, Guliko Kandelaki, Raisa un Anatolijs Suharevi, Spodrite Jurāne, Helēna Kozlovskā, Marija un Ivans Ševjakovi** (2 LVL); **Biruta un Gotfrīds Brieži** (1.50 LVL); **Zelma un Jānis Mieziši, Franciska Senkeviča** (1 LVL).

«Kopsoli» pateicas saviem ziedotājiem **Intai Ubarstei un Lienai Čerepko**.

Iepazīsimies!

Esmu dzīvespriecīgs, patīkama izskata nedzirdīgs dānis (43 gadi, 176 cm, 80 kg). Esmu noguris no vientulības, dzīvojot viens pats savā mājā ar terasi.

Tāpēc meklēju sev 33 — 43 gadus jaunu draudzeni, lai apprecētos. Manas intereses: PC (dators), filmas, pastaigas. Labprāt gaidīšu savu draudzeni ciemos Dānijā, nosūtīt lidmašīnas biļeti, ja vienosis par iespējamo vizīti. Lūgums rakstīt man angļiski un pievienot foto. Vēlos milēt, veidot ģimeni.

Mana adrese: **Jens Christensen, Vaegtens Kvt. 7d, DK-2620, Albertslund, Denmark.** E—pasta adrese: **jchr@mail.dk.** Faksa numurs **004543640540**

Pasaules atbalsis

Dzirde vienīgā iespēja...

— tā saucas Pasaules nedzirdīgo federācijas arī Somijas Nedzirdīgo asociācijas prezidenta Marku Jokine-na raksts, kas nesēn publicēts vienā no Somijas centrālajām avīzēm *Hel-singin Sonomat (Helsinki Vēstis)*.

Pēdējā laikā Somijā plašā sabiedrībā tiek apspriests jautājums par nedzirdīgo bērnu dzirdes uzlabošanu, pielietojot kohleāros implantus. Sabiedrību mulsina fakts, ka nedzirdīgie vecāki atsakās no šīs iespējas savam bērnam. Tas radījis sarežģītu situāciju, tāpēc vēlos izteikt zīmju valodas lietotāju sabiedrības domas par šo problēmu.

Zīmju valodas vienotā ļaužu kopība uzskata, ka implantu ievietošana ausī nav vienīgā un galvenā iespēja. Pastāv vēl daudzas citas, kā veidot saskarsmi un mijiedarbību ar apkārtējo vidi un dzirdīgo sabiedrību.

Apmēram 10% nedzirdīgo vecāku ir nedzirdīgi bērni, un viņi nemitīgi tiek pakļauti psiholoģiskam spiedienam — dažādām pārbaudēm, rehabilitācijas procedūrām, ekspertu rekomendācijām utt.

Somijā ir ap 500 tādu bērnu. Bet ģimenēm ir tiesības dzīvot normālu dzīvi un audzināt bērnu dabiskā vidē, kurā jau iesakņota viņu dzimtā — zīmju valoda, kas viņiem ir pilnīgi pietiekams sazināšanās līdzeklis. Šiem cilvēkiem nedzirdība ir dabisks stāvoklis, vajadzību pēc dzirdes viņi neizjūt un neuzskata sevi par invalīdiem.

Zīmju valodas lietotāji (Somijā apm. 14 tūkst.) sevi definē kā valodas un kultūras minoritāti, kuras mērķi un vajadzības ir tādas pašas kā citām valodu un kultūras grupām valstī.

Nedzirdīgie vecāki piespiedu pasākumu vietā no sabiedrības vairāk gaida, lai viņu nedzirdīgiem bērniem būtu pieejama skaņu valodas apmācība, bet tagad valsts šo iespēju piedāvā tikai bērniem, kuriem veikta kohleārā implantācija.

Jāatzīmē, ka tomēr šiem bērniem tāpat nepieciešamas zīmju valodas zināšanas, un viņi saskarsmē ar dzirdīgo sabiedrību atrodas apmēram tādā pašā situācijā un līmenī kā pārējie zīmju valodas lietotāji.

Lielākā daļa no zīmju valodas lietotājiem ir bilingvāļi, tas ir, divvalodīgie, jo līdztekus pārvalda arī savas valsts valodu. Turklāt ir arī daudz cilvēku, kuriem zīmju valoda nav dzimtā, bet viņi to apguvuši un brīvi lieto ģimenē, darbā, sabiedrībā, ikdienā cieši saskaroties ar nedzirdīgajiem (tie ir nedzirdīgo radnieki, darba kolēģi, pedagogi, tulki, speciālisti u.c.). Tāpēc daudzi katru gadu zīmju valodas kursos apgūst šo prasmi, pat aizstāv diplomdarbus un disertācijas divās universitātēs.

Zīmju valoda stimulē smadzeņu darbību, vizuālās uztveres spējas, tādējādi veicina arī visumā it īpaši valodu un matemātikas zinātņu apguvi.

Nepareizs ir uzskats, ka zīmju valodas lietošana kavē rakstīt - un lasīšanas attīstīšanu, darba atrašanu utt. Patiesībā ir tieši otrādi: 77% ZV lietotāji Somijā strādā, bet bez darba ir tie, kuriem mācību procesā bijusi ierobežota vai liegta zīmju valodas pieejamība.

Tās ir sekas periodam līdz 1970. gadam, kad skolās zīmju valoda bija aizliegta, toties dzirdes aparāti jāvalkā obligāti pilnīgi visiem.

No 1980. gada risinās lielas pārmaiņas. Dzirdīgie vecāki mācās zīmju valodu, un viņu nedzirdīgie bērni gūst iespēju kontaktēties ar sev līdzīgiem vienaudžiem, tas ir apzināties savu zīmju valodas lietotāja identitāti.

Arī augstskolu politika mainījusies, un tagad tajās sekmīgi studē jaunieši ar daudzvalodīgu ievirzi (nacionālā zīmju valoda, starptautiskā zīmju valoda, savas valsts valoda, svešvaloda — visbiežāk angļu utt.). Šie ļaudis daudz ceļo, viņiem ir kontakti, draugi visā pasaulē. Viņi viegli pārvar nacionālās fiziskās un psiholoģiskās barjeras, jo jūtas kā pasaules pilsoņi, kas neatzīst robežas.

Jaunā nedzirdīgo paaudze ātri un veiksmīgi apgūst moderno informāciju tehnoloģijas — internetu, mobilo komunikāciju, WEB kameras u.c. un tādējādi brīvi un plaši sazinās ar dzirdīgiem visā pasaulē, izmantojot angļu rakstību, amerikāņu vai starptautisko ZV.

Vēlreiz par bērniem ar implantiem! Daļa no viņiem iemācās labi runāt, daļa — nē, un tiem rodas grūtības skolā. Tāpēc šādu bērnu lingvistisko attīstību var veicināt tieši zīmju valodas prasmes apgūšana.

Pilsēta nedzirdīgajiem

ASV plāno izveidot pilsētu nedzirdīgiem cilvēkiem. Nedzirdīgo pilsētas izveidošanas piekritēji apgalvo, ka tā dos simtiem nedzirdīgo cilvēku paticies mājās laimi.

Projekta pretinieki uzstāj, ka tāda veidā pilsēta ir geto, kas tikai atdalīs invalīdus no sabiedrības.

Apmēram 100 ģimenes jau izteikušas vēlēšanos apmesties pilsētā, kura tiks nosaukta par Lorānu – Francijas Nedzirdīgo institūta pasniedzēja Lorāna Klerka vārdā (19.gs.).

Iniciatīvas grupa patlaban izstrādā pilsētas detalizētu plānu, kur paredzēts dzīvot 2500 iedzīvotājiem.

Projekta idejiskais iedvesmotājs ir 33-gadīgais Marvins Millers – nedzirdīgs cilvēks, kurš jau ilgu laiku lolojis šādas apmetnes izveidošanas ideju. Viņa sieva un četri bērni tāpat nevar dzirdēt.

«*Sabiedrība nedara pietiekoši, lai apvienotu mums līdzīgus cilvēkus. Maniem bērniem nav paraugu, kurus atdarināt: mēri, rūpnīcu īpašnieki, pastnieki, biznesmeņi – visi ir dzirdīgi cilvēki. Uzceļot pilsētu, mēs visiem parādīsim savu unikālo kultūru, mūsu unikālo sabiedrību,*» saka Millers. Tomēr viņa partneri uzskata, ka jāveido pilsēta ne tikai nedzirdīgiem cilvēkiem, bet vispār visiem tiem, kuri saprotas ar zīmēm.

Pēc ekspertu aprēķiniem, 90% nedzirdīgo bērnu piedzimst dzirdīgiem vecākiem.

Jau XIX gadsimta sākumā amerikāņu likumdevēji piedāvāja izveidot veselu nedzirdīgo štatu, tomēr šī iniciatīva tika noraidīta.

Informācija ņemta no portāla DELFI

Jaunieši Slovākijā

Vida Meija, Līga Pauņiņa

Jau otro reizi mums bija iespēja piedalīties starptautiskajā Nedzirdīgo kultūras un mākslas festivālā – Slovākijā, Nitrā.

Tas notika nedēļas garumā, pašās janvāra beigās. SO Efraims organizētājā braucienā uz Slovākiju piedalījās: *Vida Meija, Vladimirs Krumins, Valdis Voitkevics, Karīna Beisone, Lauris Rūrāns, Zita Ozoliņa, Līga Pauņiņa, Oksana Baikova un Viktorija Parka* no Igaunijas. Uzreiz pateiksim, ka festivāla dalībnieki vēl bija no Slovākijas, Čehijas, Holandes, Francijas, Itālijas, Zviedrijas, Slovēnijas, Anglijas.

No Rīgas līdz Slovākijai pa ceļam paguvām gan nosalt, gan pamocīties ar autobusa neērtībām, jo iegadījās visai auksts laiks.

Mūs galapunktā gaidīja latviete Alise un slovaks Peters, kuri uzņēmās gidu lomu un ar mums kopā aizvadīja visu festivāla nedēļu. Mūs pārsteidza Alises prasme slovaku zīmju valodā, ko viņa jau bija paspējusi apgūt, dzīvojot pie drauga Slovākijā.

Teātra nodarbībās mēs ar prieku satikām sen neredzēto skolotāju Raiņa skolā Mariku Antonovu, kas pašlaik studē teātra mākslu Čehijā. Viņa vadīja nodarbības ar spēlēm, kas saistās ar teātri. Tā mēs mācījāmies kustības, mīmiku, ritmu, krāsu izjūtu utt. Viņa uzstājās arī izrādē kopā ar grupas biedriem no Čehijas.

Mākslas galerijā savus darbus prezentēja Oksana Baikova un Līga Pauņiņa. Līgas mākslas darbs «Gadalaiki»

bija ar psiholoģisku ievirzi. Oksana radīja Latvijas ainavu. Šīs gleznas pagaidām palika Nitrā, lai tās redzētu plašāka vietējā sabiedrība. Martā tās soliņa atsūtīt atpakaļ.

Izstādē varēja vērot dažādu žanru un daudzveidīgas tematikas darbus, arī fotogrāfijas un datorgrafikas. Viens no ievērojamākajiem nedzirdīgajiem māksliniekiem ir slovaku mākslinieks *Jans Havrila*, kas zaudēja dzirdi pamazām. Viņš uzgleznojis ap 700 darbu.

Festivālā satikām vēl vienu Latvijas grupu – no Valmieras skolas. Bērni piedalījās pieredzes apmaiņas programmā ar citām valstīm, lai iepazītos, komunicētos, zīmētu, tēlotu teātrī u.c.

Slovākijas Nedzirdīgo organizācija «EFFETA» cieši sadarbojas ar līdzīgu Holandes «EFFETHA», kas sponsorēja festivālu. Sapratām, ka abas grupas saista līdzīga darbības programma, pieredze, likumi un reliģiskie uzskati.

Tulka mums līdz nebija. Laimīgā kārtā tur bija starptautiskais zīmju valodas tuls no Holandes, kuru mēs ļoti labi sapratām.

Atklāšanas ceremonijā uzstājās daudz goda viesu, kas visus uzrunāja un apveica kā festivāla viesus. Tam sekoja piecu jauku meiteņu iznāciens – čehu iestudējums ar traģisku stāstu par meiteņu pārdzīvojumiem pasaulē, kas papildīta ar klusumu.

Viena diena bija veltīta bērnu programmai, bet pēc tās mēs uzstājāmies ar iestudējumu «Leģenda par Valentīna dienu». Mums trūka vēl aktieru, tāpēc uzvedumam ātri pievienojās Alise un Peters, kā arī igauniete Viktorija. Liels paldies viņiem par šo atbalstu. Noslēguma ceremonijā tika piešķirtas balvas labākajiem aktieriem, režisoriem, teātra iestudējumam. Tika atzīmētas teātra grupas «Effeta» un «David and Goliath». Latviešiem bija patīkami vērot savas tautietes Alises talantīgo tēlojumu.

Mājupceļā bija daudz siltāks, tāpēc nekādas problēmas mums vairs neradās un draudzīgā bariņā itin ātri nokļuvām Rīgā.

PNF kongress būs nākamgad

Pasaules Nedzirdīgo federācijas 15. kongress notiks 2007. gada 16. – 22. jūlijā Spānijas galvaspilsētā Madridē.

Pirmais darbs, ko veikusi organizācijas komiteja – speciālās mājaslapas atvēršana www.wfdcongress.org

Spānijas Nedzirdīgo asociācijas prezidents, PNF kongresa organizēšanas vadītājs, atzīmē: «Mūsu mērķis – šajā lappusē sniegt vispusīgu informāciju nedzirdīgiem cilvēkiem par kongresa gatavošanu, tā programmu, kā arī ziņas par praktiskām lietām – ko un kā darīt Madridē brīvajā laikā. Neviens nedzirdīgais cilvēks, lai cik tālu, lai kādā zemē dzīvotu, nedrīkst palikt bez pieejas šai informācijai.»

Tā tiks nodrošināta spāņu un angļu valodā, kā arī spāņu un starptautiskajā zīmju valodā. Ieskaties internetā!

Atgūst dzirdi brīnumainā kārtā

Kāds bijušais karavīrs, kurš jau sen zaudējis dzirdi, to pēkšņi atguvis brauciena laikā ar slēpošanas trases pacēlāju Itālijā. Informē ārvalstu prese.

Glovera dzirde tika bojāta jaunībā, dienesta laikā un gadu gaitā pamazām pasliktinājās tiktāl, ka pirms 15 gadiem viņš sāka lietot dzirdes aparātu, jo bija kļuvis gandrīz kurls.

Dereks Glovers no Bornas Linkolnšīrā bija brīvdienās devies uz kalniem kopā ar savu meitu.

Visu rītu viņš pavadīja slēpojot. Tajā viņš kopā ar savu meitu devās lejā no kalna pacēlājā un pēkšņi vienā mirklī ļoti skaidri izdzirdēja apkārtējo balsis.

«Tas bija īsts brīnums. Mans ārsts nespēj to izskaidrot, un, man šķiet, viņš sācis ticēt brīnumiem,» stāsta Glovers.

Arī speciālisti no Lielbritānijas Dzirdes problēmu centra uzskata, ka šis gadījums ir ļoti neparasts. Tāpēc ka dzirdi zaudējušiem pacientiem turpmāk tomēr kā dziedniecības līdzeklis netiks ieteikta kalnu slēpošana. Info no interneta

Kopā ar draugiem

Projekts «Mēs — sabiedrības daļa I»
Pielikums «Tavas iespējas...» Nr.5

Iesaistīt, iedrošināt, pamudināt...

Ilze Kopmane

Tāds bija LNS projekta «Mēs — sabiedrības daļa I» sākotnējais uzdevums. Tā realizācija tuvojas finālam — līdz nobeigumam atlicis tikai mēnesis. Nedzirdīgo biedrību reģionālie līderi jau paspējuši apliecināt, cik vērtīgas un rosinošas viņu ļaudīm bijušas projekta gaitā realizētās aktivitātes.

Tās veicinājušas sabiedrisko rosību uz vietām, nedzirdīgo ļaužu plašāku

iesaistīšanos motivējošos pasākumos, biedrību sadarbību ar vietējām pašvaldībām un citām valsts iestādēm.

Kopumā vairāk nekā 10 tūkstoši apmeklētāju — tāds ir iznākums, kas dienu no dienas rosinājis nedzirdīgos ļaudis: nāciet pulkā, jūs to varat, dariet visu iespējamo savas dzīves kvalitātes uzlabošanai, izmantojiet savas tiesības, iespējas un spējas, lai apgūtu jaunas amata prasmes, pieteiktu sevi darba tirgū, spētu sekmīgi strādāt un sevi prezentēt sabiedrībā kā pilnvērtīgu, neatņemamu tās sastāvdaļu.

Ar dažādām uz sabiedrību un sabiedrībā vērstām aktivitātēm (festivāli, kopkoncerti, pieredzes apmaiņa, tikšanās, izziņas ekskursijas utt.) nedzirdīgo

kopiena pakāpeniski mainījusi šīs sabiedrības diskriminējošo, labākā gadījumā — vienaldzīgo attieksmi, lai tā sāktu atvērties tādai sadarbībai, no kuras iegūst abas puses. Un tas nozīmē — arī darba tirgū nedzirdīgos cilvēkus sāk pieņemt kā līdzvērtīgus, konkurentus dzirdīgajiem.

Jāatzīst, ka šis projekts ir tikai pats sākums minētajiem procesiem, un tāpēc LNS jau plāno nākamās soļus, lai cilvēkus iedrošinātu vēl vairāk, lai padarītu vēl veiksmīgāku nedzirdīgo cilvēku uzsāktu gaitu sabiedrībā un darba tirgū. Minētā projekta rezultātā tapusi nākamā motivācijas programma «Mēs — sabiedrības daļa II», un tā būs pamatā jaunam projektam.

Motivācija: pieredzes apmaiņa ir ierosinoša

Nedzirdīgie darba tirgū Vācijā

Pieredzes apmaiņas nolūkā — jūsu uzmanībai Vācijas Nedzirdīgo savienības Hamburgas nodaļas prezidenta Tomasa Vorseka sniegtā informācija par nedzirdīgo situāciju Vācijas darba tirgū (no tikšanās reizēm LNS mitnē un KC «Rītausma»).

Vācijā dzīvo apmēram 80000 nedzirdīgu cilvēku. Ar vārdu «nedzirdīgs» saprot pilnīgi nedzirdīgus cilvēkus, kā arī cilvēkus ar smagiem dzirdes traucējumiem, kuri saprotas zīmju valodā. No 80000 dzirdes invalīdu 35000 ir Vācijas Nedzirdīgo savienības (VNS) biedri.

VNS pārstāv nedzirdīgo cilvēku intereses valsts līmenī.

Daudziem dzirdes invalīdiem Vācijā (apm. 70%) ir darbs. Apmēram 30% ir bezdarbnieki. Bezdarba procents atkarīgs arī no katra apgabala ekonomiskās situācijas.

Cilvēki ar dzirdes traucējumiem Vācijā pieder pie cilvēkiem ar smagu invaliditāti. Ir veikti daži zinātniski pētījumi par smagas pakāpes invalīdu integrāciju darba tirgū. Par galvenajiem faktoriem, kas traucē pieņemt darbā dzirdes invalīdu, tika minēti: kvalifikācija, šaubas par invalīdu darba spējam un atdevi, izmaksas faktors, uzņēmuma attieksme.

Četras aktuālās problēmas 1. problēma: Kvalifikācija

Ja uzmanīgāk paanalizējam kādu nedzirdīgu bezdarbnieku grupu, konstatējam, ka daudziem no viņiem ir zema kvalifikācija. Tiek izvirzītas sekojošas tēzes: jo augstāka kvalifikācija, jo mazāks bezdarba risks. Vācijā ir daudz nedzirdīgu cilvēku ar dažādām profesijām. Ir vairāki nedzirdīgi ārsti, daudzi nedzirdīgi psihologi, pedagogi, sociālie darbinieki, zinātnieki, sociologi, fiziķi, matemātiķi, ķīmiķi utt. Viņiem visiem ir darbs, cik vien ilgi viņi darba vietā spējīgi piemēroties apstākļiem. Vācijā ir

pierādījis, ka cilvēki ar dzirdes problēmām, lietojot zīmju valodu, var būt augsti kvalificēti speciālisti.

Svarīga ir arī skolā iegūtā izglītība. Priekšplānā nevajadzētu izvirzīt runas un dzirdes treniņu, bet gan zināšanu un komunicēšanās spēju apguvi. Nedzirdīgiem bērniem caur bilingvālo apmācību tas tiek nodrošināts.

Izglītība un tālākizglītošanās nedzirdīgiem cilvēkiem ir ļoti svarīga. Bez tam nevajadzētu iegūt «nepareizu» kvalifikāciju. Tādas profesijas kā kurpnieks, šuvēja, telpu kopējs u.c. darba tirgū vairs nav pieprasītas. Tā, piemēram, kvalifikācija «kurpnieks» nedzirdīgam cilvēkam nedos nekādas īpašas priekšrocības integrēties darba tirgū. Ir vajadzīga cieša saikne un sadarbība ar darba devējiem, lai noskaidrotu speciālistu pieprasījumu.

Jāraugās, lai skolu beigšanas apliecības tiktu atzītas darba tirgū. Sertifikāts nekādā ziņā neaizvieto diplomu vai zeļļa apliecību. Nedzirdīgo skolas beigšanas apliecībai jābūt tādai pašai kā dzirdīgo cilvēku izglītības dokumentam.

2. problēma: Aizspriedumi

Ir pierādījis, ka darba devējiem ir dažādi aizspriedumi pret invalīdiem kopumā un sevišķi dzirdes invalīdiem.

Motivācija: darbs iekļauj sabiedrībā

«Mums ir darbs, un tas ir galvenais...»

Ilze Kopmane

— tā saka Dainis Mauriņš, kad uzaicinām viņu redakcijā «parunāt par dzīvi». Mūs interesē, kā ģimenē tiek līdzsvarots darbs un bērnu audzināšana, sievietes un vīrieša, tēva un mātes loma, nedzirdīgo ģimenes iekļaušanās sabiedrībā. Saruna nerisnās viegli. Viktors vairāk smaida un saka — nekā īpaša mūsu ģimenē nav, par dzīvi nesūdzamies...

□ Kas ir galvenais jūsu ģimenē, lai jūs varētu apgalvot — mums viss kārtībā?

Noteikti tas ir darbs mums abiem — gan man pašam, gan sievai. Darbs nozīmē, ka mūsu ģimeni nodrošinām paši, mums nevajag uztraukties, kā izdzīvot, vai prasīt pabalstus un palīdzību no citiem. Tas ir ļoti svarīgi.

□ Kur jūs abi strādājat?

Pašvaldības uzņēmumā «Mārupes komunālie pakalpojumi». Biju tur agrāk kurinātājs. Tad ievilkā gāzes apkuri, un nācās pārkvalificēties uz remontdarbiem. Sieva Rasma ir apkopēja, gādā par kāpņu telpu tīrību.

□ Vai ar priekšniecību labi saprotaties un kā kontaktējaties?

Strādāju šajā uzņēmumā jau 16 gadus, tāpēc laikam esam saraduši: no lūpām nolasu, zīmītes rakstu, nav grūti saprasties ne ar priekšniecību, ne kolēģiem. Kolektīvs mums labs, cits citam izpalīdz, nekā mums nav jādala.

Tipiskie aizpriedumi ir: invalīdi nevar paveikt to pašu ko veseli cilvēki; nedzirdīgi cilvēki strādā sliktāk kā dzirdīgie; nedzirdīgi cilvēki visu nesaprot; nedzirdīgi cilvēki biežāk slimo vai uzņēmumā rada īpašas sociālas problēmas.

Taču tie visi ir aizspriedumi, kas lielākoties nav patiesi. Nedzirdīgi cilvēki dažkārt var paveikt vairāk kā dzirdīgie, viņi spēj būt pat inteliģentāki, labāk kvalificēties utt.

Lai palīdzētu likvidēt šos aizsprie-

darba arī pietiek visiem, un, man liekas, to neviens īpaši neievēro, ka esmu nedzirdīgs.

□ Ko tad īsti darāt katru dienu?

Vienmēr jau kaut kas nolietojas, saplīst, jānomaina. Mūs gaida gan dzīvokļos, gan skolās, bērnu dārzos, citās pašvaldības ēkās. Pārsvārā tie ir santehnikas darbi.

□ Kur jūs apgūvat savu darba prasmi?

Ja grib strādāt, tad visu var ātri iemācīties kaut vai pašmācības ceļā. Jāķeras tik klāt, un darbs pasaka pats priekšā, kas darāms. Pēc Rēzeknes skolas beigšanas uzreiz sāku strādāt, un, kā redzat, ģimeni spēju nodrošināt.

□ Vai jums abiem liela ģimene?

Mums ir divi dēli — Juris un Roberts. Abi skolā mācās, bet brīvā laikā mājās daudz pie datora sēž. Ceru, ka tas viņu zināšanas vairo. Viņu audzināšana pagaidām grūtības nerada. Puiši kā jau puiši savā vecumā...

□ Kā jums šķiet, kurš ģimenē vairāk ar darbiem aizņemts — jūs vai Rasma? Kuram dzīvot vieglāk?

Jāteic, ka strādāju visai daudz. Arī pa brīvdienām piepeļnos. Tomēr cenšos arī mājās palīdzēt. Man patik ēst vārīt, izdomāt kaut ko jaunu. Arī traukus labprāt nomazgāju, parokos dārzā.

Tomēr domāju, ka Rasmai grūtāk.

No kreisās: Tēvs Francis un dēls Dainis Mauriņi

Varbūt ne tik daudz fiziskā, bet morālā ziņā. Bērnu audzināšana, vajadzību sievietēm arī vairāk, lielākas prasības pret dzīvi. Nezinu īsti, kā pateikt, bet man šķiet — viņām, sievietēm, grūtāk...

□ Kādi ir jūsu ģimenes kopīgie brīvie brīži?

Daudz to nav. Šad tad aizejam uz baseinu, pie tēva uz Preiļiem aizbraucam. Pie brāļa — tur arī paciemojamies. Rasma iegriežas arī uz kādu pasākumu «Rītausmā»...

□ Tātad — kā sākumā teicāt, ar dzīvi esat apmierināts?

Nav iemesla, lai tā neteiktu. Par to, ka nedzirdu, neskumstu. Ja ir darbs, tas daudz ko atrisina. Arī ģimenē un sabiedrībā. Varētu jau prātot, kas un kā būtu citos apstākļos, bet — jādzīvo tā, kā ir. Mums ir darbs, un tas ir pietiekami, lai mēs būtu apmierināti. Varu vien novēlēt: lai visiem tā būtu!

No kreisās — Viktors ar savu tēvu Franci Mauriņu. Tēvs: «Man ir labi dēli un mazbērni. Strādīgi un gādīgi. Gaidīšu atkal ciemos vasarā Viktoru ar ģimeni. Tad tiksimies plašākā ģimenes lokā...»

dumus, Vācijā ir izveidoti speciāli Integrācijas dienesti (SID). Šo iestāžu darbību finansē federālā Darba aģentūra un integrācijas iestādes, kas meklē kontaktus ar darba devējiem un informē viņus par nedzirdīgu cilvēku darba spējām, viņi ir kā vidutāji starp uzņēmumiem un nedzirdīgiem cilvēkiem. Dzirdes invalīdi iziet praksi dažādos uzņēmumos, kuru mērķis ir lauzt aizspriedumus, mazināt bailes un veicināt invalīdu pieņemšanu darbā.

Jātrenē arī dzirdes invalīdu attiecības ar darba devējiem. Tāpēc notiek integrācijas pasākumi, kuros nedzirdīgie cilvēki apgūst darbā pieteikšanās mākslu.

3. problēma: Izmaksas

Darba devēji baidās, ka, pieņemot darbā nedzirdīgu cilvēku, viņiem vajadzēs ieguldīt vairāk naudas, līdzīgi kā invalīdu darbavietu aprīkošanā.

«Nedzirdīgie darba tirgū Vācijā...»

Sākums 7. lpp.

Vācijā tiem uzņēmumiem, kuros strādā vismaz 20 darba ņēmēji, ir pienākums 5% no darbavietām dot invalīdiem. Piemērs: firmā ar 102 pilnas slodzes strādājošiem, 5 no viņiem jābūt invalīdiem. Ja invalīdu nodarbinātība ir mazāka par 5% uzņēmums maksā tādu kā sodu — kompensāciju līdz pat 260 eiro mēnesī par katru invalīdiem paredzēto, bet neaizņemto vietu. Šo kompensāciju saņem integrācijas iestādes, kas tad finansē citu invalīdu darbavietas aprikošanu vai sniedz cita veida palīdzību invalīdiem darbavietā.

4. problēma: Uzņēmuma attieksme

Vācijā pētījumi rāda, ka uzņēmumos ar spēcīgu vietējo arodbiedrību darba devēju sociālā attieksme pret invalīdiem ir daudz labāka. Uzņēmumos ar vāju arodbiedrību vērojama samērā noraidošā attieksme. No šiem pētījumiem var secināt — lai panāktu invalīdiem draudzīgāku darba tirgu, jāstiprina arodbiedrības.

Amerikā «topā» ir «daudzveidīgais menedžments», kur, vienkārši runājot, valda veca menedžmenta gudrība, kas māca, ka jākoncentrējas uz darba ņēmēju stiprājam pusēm. Attiecībā uz dzirdes invalīdiem tas nozīmē, ka vajadzētu veicināt viņu stiprās puses, nevis uzsvert vājības.

Pat pie vislabākiem veicināšanas pasākumiem dzirdes invalīdi nekad nerunās vai nedzirdēs labāk kā dzirdīgie cilvēki. Darba devējs nepieņems darbā vienu dzirdes invalīdu tikai tāpēc, ka viņš runā nedaudz labāk kā otrs dzirdes invalīds. Darba devējs pieņems darbā dzirdes invalīdu tad, ja viņš savu darbu darīs labāk vai tikpat labi kā dzirdīgs cilvēks. Ļoti svarīga ir prasme attiecīgu zināšanu pielietošanā un spēja patstāvīgi strādāt uzņēmumā.

Uzņēmuma nostāju pret invalīdiem varētu mainīt publiska spiediena vai likumdošanas maiņas rezultātā (piem., ar likumu par pienākumu nodarbināt invalī-

du).

Dzirdes invalīdu integrāciju darba tirgū Vācijā atvieglo arī dažādi stimuli darba devējiem, piemēram, piemaksas pie algas. Darba devējs pirmos trīs gadus saņem piemaksu pie algas, ja vien viņš garantē stabilu darbavietu invalīdam.

«Izmēģinājuma» nodarbinātība

Nodarbinātības dienests pirmos trīs mēnešus var maksāt algu invalīdam, lai uzņēmumam būtu iespēja iepazīties ar invalīda darba spējām.

Papildus dienesti. Darba devējam ir būtiski svarīgi, lai attiecībā uz invalīdu nodarbinātību viņiem būtu kādas kontaktpersonas, kas palīdzētu viņiem risināt iespējamās problēmas. Invalīdiem savukārt ir iespēja pierādīt, ka viņi var būt labi darbinieki uzņēmumā.

Darba asistents. Strādājošiem invalīdiem valsts apmaksā asistentu, kas darbā kompensētu viņu invaliditāti. Dzirdes invalīdiem darba asistenti ir zīmju valodas tulki, kuri viņiem palīdz piedalīties kopīgās sapulces vai kārtot lietas pa telefonu.

Tehniska palīdzība. Valsts pārsvārā sedz visus izdevumus, kas saistīti ar invalīda darbavietas aprikošanu.

Kopsavilkums

Dzirdes invalīdi tiek gatavoti darba tirgum vairāku pasākumu rezultātā, piem., izglītība, tālākizglītība, apmācība, kā pieņemt darbā u.c. Darba devēji tiek stimulēti nodarbināt dzirdes invalīdus. Darba devējiem izskaidro specifiku darbā ar dzirdes invalīdiem. Viņi tiek iedrošināti pieņemt darbā dzirdes invalīdus un šajā integrācijas procesā tiek konsultēti un atbalstīti. Arī dzirdes invalīdiem šajā integrācijas procesā vajadzīgs atbalsts un iedrošinājums.

Materiāli sagatavoti par ESF projekta «Mēs — sabiedrības daļa I» tēmu ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par to saturu pilnībā atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība, un tie nekādā ziņā neatspoguļo ES viedokli.

† Lidzjutība

Māmulīņ, vēl tavi vārdi
Atmiņā kā pērles mirdz.
Visā dzīvē ies mums līdzī
Tava mīļā, labā sirds.

Skumjās esam kopā ar mūsu grupas biedri Ritmu Egli un viņas ģimeni, no māmulītes, vecmāmiņas un vecvecmāmiņas uz mūsu atvadoties.

Alūksnes grupas biedri

Pa baltu ziemas ceļu mūžībā aizgājusi Milda Circene... Izsakām dziļu līdzjutību viņas dzīvesbiedram, dēliem un meitai ar ģimenēm.

Smiltēnes biedrība un Balvu grupa

†

Piemīnam mūsu biedres Irēnu Staņislavsku, 1939.16. XII — 2006. 4.II un Veru Sergijenko, 1946.1. III — 2006. 3.II

Rīgas biedrība

Mīļi sveicam

Lai jums jūsu lielajā dzīves jubilejā nepietrūkst savējo mīļuma un apkārtējo smaidu, lai jums laba veselība un piepildītas, ko visvairāk vēlaties!

Saki tuvākam, ka mīli viņu;
Saki, kamēr tas vēl dzird.
Neaiztaupi labo ziņu, —
Ko var dot, lai atdod sirds.
Saki tuvākam: par viņu prieks;
Saki, kamēr viņš to gaida!
Saki, ka ne mirkli viņš nav lieks,
Ka auksti tev bez viņa smaida.

95

4.III ANNA MIEZĪTE, Rīgas

80

2.III JĀNIS ŠVARCS, Rīgas

10. III IRĒNA LŪKA, Liepājas

17.III ANTONĪNA SPIRIDONOVA,

Daugavpils

23.III HEINRIHS VIRTIGS, Rīgas

75

1.III DZIDRA SILIŅA, Pļaviņas

3. III JEĻENA DIMITRIJEVA, Daugavpils

10.III ULJANA SALIETE, Pļaviņas

11.III SPODRĪTE JURĀNE, Rīgas

20.III SILVIJA JAURĒNA JURKA, Rīgas

23.III ZELMA MIEZĪTE, Rīgas

70

2.III ANNA MOISEJA, Rīgas

2.III INTA UBARSTE, Rīgas

14.III ROMUALDA ČEBANENKO, Rīgas

19.III RAIMONDS KULITĀNS, Rīgas

25.III MARIJA BRAMANE, Rīgas

60

24.III VIKTORS BABIŠKO, Rīgas

55

4.III ĒRIKS RIEKSTIŅŠ, Rīgas

15.III LEONS STEPIŅŠ, Rīgas

25.III MĀRA NOVICKA, Rīgas

50

6.III VIKTORS VOROBOJVS, Rīgas

6.III IVARS REGŽA, Rīgas

12.III ANDRIS BERGMANIS, Rīgas

Īpašie sveiciens

VIKTORAM MAURINAM

Ir labu vārdu daudz ikkatram,
Ar tiem var mierināt, var sveikt.
Mēs gribam šodien vārdus atrast,
Kas spēj par visu paldies teikt!
Vēlam daudz laimes jubilejā, stipru veselību un dzīvesprieku!

Tēvs Francis un mamma Fruze

Šī diena lai Tev skaistāka par citām,
Šī diena tikai reizi gadā aust.
Lai pietiek spēka katram dzīves rītam,
Lai katrs rīts kā skaisti ziedi plaukst!
Sirsnīgi sveicam 45 gadu jubilejā! Vēlam labu veselību, možu garu!

Brālis Dainis ar sievu Rasmu,
krustdēls Juris un Roberts